

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

**ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВЕКТОР ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В
ГАЛУЗІ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА**

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: вибіркова Форма контролю: залік

Освітній ступінь: бакалавр

Для спеціальності: 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Обмеження для вибору: пререквізити: «Вступ до спеціальності з основами наукових досліджень», «Аналіз музичних творів з основами поліфонії і гармонії», «Історія української та зарубіжної музики».

Кількість кредитів (годин): 4 кредити (120 год.).

денна форма: 24 год. - лекції; 24 год. - семінарські; 72 год. - самостійна робота;

заочна форма: 6 год. - лекції; 6 год. - семінарські; 108 год. - самостійна робота.

Мова викладання: українська

Презентаційні матеріали:

2. Інформація про викладача

ПІБ: Бухнієва Олена Анатоліївна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: кандидат педагогічних наук, доцент

Кафедра: музичного та образотворчого мистецтв

Робочий e-mail: bukhnievaolena@gmail.com

Години консультацій на кафедрі:

очні консультації: вівторок 11.30 до 13.00.

Онлайн-консультації: за попередньою домовленістю.

3. Цілі дисципліни та результати навчання

Предмет дисципліни. Курс «Європейський вектор педагогічних досліджень в галузі музичного мистецтва» є суттєвою складовою комплексного теоретико-професійного навчання бакалаврів зі спеціальності 014.13 Середня освіта. (Музичне мистецтво), важливою частиною системи фахових дисциплін за цією спеціальністю. Курс спрямований на надання здобувачам вищої освіти сучасної теоретико-методологічної бази для кваліфікованої науково-дослідницької праці в галузі музичної педагогіки; формування теоретичних знань, практичних вмінь та навичок, необхідних для педагогічної діяльності майбутніх вчителів; виховання фахівців високого рівня відповідно кваліфікації.

Мета дисципліни є формування компетентності педагогічного дослідження європейського напрямку вчителів галузі музичного мистецтва; науково-педагогічна

професіоналізація здобувачів вищої музичної освіти зі спеціальності 014.13 Середня освіта. Музичне мистецтво, надання їм сучасної науково-методологічної бази для подальшої кваліфікованої музично-педагогічної праці у європейському векторі розвитку; формування теоретичних та практичних фахових компетентностей, необхідних для підготовки кваліфікаційних досліджень з проблематики цієї науково-педагогічної галузі відповідно кваліфікації.

Результати навчання. Вивчення цього курсу деталізує такі результати навчання:

- основні проблеми та інноваційні перспективи педагогічних досліджень сучасності у європейському векторі розвитку;
- загальні методологічні засади та інновації в системі вищої музичної освіти в Україні;
- мати передові концептуальні та методологічні знання з музичної педагогіки та педагогічних досліджень на межі предметних галузей, а також дослідницькі вміння та навички, достатні для проведення наукових досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та здійснення інновацій;
- презентувати та обговорювати результати досліджень, науково-педагогічні проблеми музичного мистецтва, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях;
- вміти працювати з найрізноманітнішими джерелами, здійснювати, обробляти, аналізувати та систематизувати отриману інформацію;
- професійно викладати дисципліни музикознавчого циклу на рівні, що відповідає отриманій освітньої кваліфікації;
- планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у науково-педагогічній та музично-педагогічній сферах діяльності.

4. Зміст дисципліни

Тема № 1. Особливості методологічної бази дослідження у галузі музичної освіти

Особливості та методологічні інновації в розвитку професійної музичної педагогіки у ХХ – поч. ХХІ ст. Становлення та розвиток історії і теорії музичного виконавства і музичної педагогіки як самостійної галузі музичної науки. Реформування системи професійної музичної освіти згідно новим сучасним стандартам. Особливості взаємодії загальної та професійної музичної педагогіки в ХХ-ХХІ ст. Пріоритетність формування гармонійно розвиненої художньої особистості молодих митців і комплексного розвитку їх творчого аналітичного мислення як провідна ознака сучасних методів викладання в системі вищої музичної освіти.

Тема № 2. Інноваційні наукові підходи у музичній педагогіці (Б. Бартока - 3. Кодаї; К. Орфа; С. Судзукі; Х. Хайнер)

Інноваційний характер методів Б. Бартока – 3. Кодаї в музичній педагогіці ХХ ст. Методологічна роль музично-педагогічної системи Б. Бартока – 3. Кодаї у розвитку сучасної світової музичної педагогіки. Загальні змістовно-методологічні музично-педагогічної системи К. Орфа. «Шульверк» К. Орфа як теоретико- методологічне втілення принципів системи творчого музичного виховання К. Орфа. Інноваційний характер методу С. Судзукі в контексті музичної педагогіки кінця ХХ – початку ХХІ ст. Основні методологічні засади музичної педагогіки. С. Судзукі. Основні методологічні засади музичної педагогіки Х. Хайнер. Система «Soft Mozart» Х. Хайнер. Роль інноваційних творчих методів музичного викладання Х. Хайнер у розвитку сучасної світової музичної педагогіки.

Тема № 3. Науковий тезаурус педагогічного дослідження учителів музичного мистецтва

Формування тезаурусу наукового дослідження. Основа тезаурусу – термінологічно-понятійний апарат, як складна система понять, що має структуру взаємопов'язаних

компонентів і є засобом та результатом означеного дослідження. Визначення наукового тезаурусу дослідження із процесом відбору, аналізу, систематизації, узагальнення понять, вибудовування їх реальних моделей. Теоретико-методологічні основи дослідження наукового тезаурусу як система понять для їх засвоєння й актуалізації з метою успішної орієнтації у предметній площині наукових знань. Ознаки тезаурусу: неповнота, єдність, змінність, дієвість. Тезаурус наукового дослідження, проблеми професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва на основі методологічних принципів: науковості, детермінованості, історизму, систематизації, цілісності, міждисциплінарності, творчого моделювання. Тезаурус наукового дослідження професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, його основне ключове поняття – «професійна підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва».

Тема № 4. Європейський вектор концепції педагогічного дослідження вчителів музичного мистецтва

Європейський вимір реформування системи музичної освіти в Україні: сучасні стратегії та перспективи музично-педагогічний досліджень. Творчі методи досліджень у вітчизняній та європейській практиці музичної педагогіки. Втілення новітніх експериментальних методів у сучасній вітчизняній практиці музичної педагогіки і музичної освіти. Творчі педагогічні принципи та інноваційні методи видатних вітчизняних вчителів-практиків.

Тема № 5. Специфіка педагогічних досліджень на засадах компетентнісного підходу

Питання розвитку професійної компетентності майбутніх музикантів-виконавців в системі університетської освіти як сукупність професійних якостей та знань які проектується на вміння, необхідні для успішного здійснення професійної діяльності. Зміст категорії «компетентність»: мотиваційно-ціннісний, діяльнісний та результативний компоненти системи підготовки щодо формування ключових компетенцій фахівців за умови їх готовності до реалізації професійних цілей. Компетентнісні основи професійного саморозвитку музиканта-виконавця в процесі виконання педагогічного дослідження. Критерії та показники професійної сформованості, кластери компетентностей як освітнього результату дослідженого феномену. Різні підходи до визначення сутності та специфіки дослідницької діяльності, основні знання, уміння та навички, якими повинен володіти сучасний вчитель музичного мистецтва. Суть компетентнісної концепції освіти у системній організації інтелектуальних, комунікативних, моральних, креативних вимогах при підготовці майбутнього фахівця.

Компетентності майбутнього фахівця музичного мистецтва у спроможності його до самостійної словесної інтерпретації музичних образів; діяльнісно-творчому підході до мистецької компетентності.

Тема № 6. Методика педагогічного дослідження як музично-соціологічний проект

Впровадження національної парадигми до навчально-виховного процесу: -розробка принципів відбору навчального репертуару з урахуванням мистецького розвитку особистості у розмаїті навчальних завдань художньої діяльності; -застосування європейських методик навчання які базуються на науковій та художньо-образному сприйняттю всесвіту; -розробка та впровадження в практику психолого-педагогічних умов, що сприятимуть духовно-емоційному розвитку студентів. Відкритість системи підготовки майбутнього фахівця в інтеграції дисциплін філософсько-естетичного, історико-теоретичного і музично-виконавського циклу; різноманітності джерел інформації, необхідної для здійснення навчання студентів, поширенні світових інтеграційних процесів у сучасному музичному мистецтві з широким використанням інтернету.

5. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають бути обов'язково присутніми на практичних/семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав можливості або був відсутній на практичному/семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики». Наявність академічного плагіату в студентських роботах є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

Використання технологій штучного інтелекту

Не передбачено

Шкала та схема формування підсумкової оцінки Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

Схема розподілу балів

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на практичних заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0.7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів – поточний контроль	16 балів (проміжний контроль)

Форма проміжного контролю

Форми проміжного контролю: модульна контрольна робота у вигляді письмових відповідей на теоретичні питання.

Модульна контрольна робота складається з двох питань: 1) питання теоретичного спрямування; 2) питання методичного спрямування.

Зразок варіанту модульної контрольної роботи:

1. Європейський вимір реформування системи музичної освіти в Україні: сучасні стратегії та перспективи.

2. Методологічні засади та основні змістовні ознаки сучасної музичної педагогіки та їх відмінності від принципів викладання в минулі часи.

Форми підсумкового контролю: залік

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання завдань самостійної роботи з дисципліни

«Європейський вектор педагогічних досліджень в галузі музичного мистецтва»

Знання студентів оцінюється з самостійної роботи за наступними критеріями:

«відмінно» - студент засвоїв теоретичний матеріал, який винесений на самостійну роботу, застосування для оформлення результатів самостійної роботи не тільки рекомендованої, а й додаткової літератури та творчого підходу; чітке володіння понятійним апаратом, методами педагогічного дослідження; вміння використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Оформлення результатів самостійної роботи повинно бути логічним та послідовним;

«добре» - студент засвоїв теоретичний матеріал з відповідної теми який винесений на самостійну роботу, та наявне вміння орієнтуватися в ньому, усвідомлене застосування

знань для розв'язання практичних задач музичної педагогіки та педагогічних досліджень; за умови виконання всіх вимог, які передбачено для оцінки «відмінно», при наявності незначних помилок або не зовсім повних висновків за одержаними результатами. Оформлення виконаного завдання з самостійної роботи має бути послідовним;

«задовільно» - студент не повністю засвоїв тему для самостійного опрацювання не досконало володіє основними поняттями та положеннями навчальної дисципліни, невпевнено орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність знань;

«незадовільно» - студент не опанував навчальний матеріал з відповідної теми для самостійного опрацювання, не знає основних понять і термінів наукової дисципліни, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Питання теоретичного спрямування	15 балів
Питання методичного спрямування	15 балів
Усього	30 балів

Максимальна кількість балів за один вид роботи складає 15 балів. Критеріями оцінювання є: повна, глибока відповідь на теоретичне питання; знання методичної (принципів, методів, способів педагогічного дослідження) складової.

7. Основна література та інформаційні ресурси

1. Антонюк О. В. Інтеграція України в європейський освітній простір // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського : науковий журнал / гол. ред. Рожок В. І. 2009. № 2 (3). С. 19-24.
2. Берегова О. Академічне музичне мистецтво та сучасні інформаційно-комунікаційні технології: дискурс взаємодії // Аспекти історичного музикознавства. 2016. № 8. С. 24 – 35.
3. Бистрова Ю. В. Інноваційні методи навчання у вищій школі України // Право та інноваційне суспільство. 2015. №1 (4). С. 27-33.
4. Вища освіта України – європейський вимір: стан, проблеми, перспективи. Матеріали підсумкової колегії (21 березня 2008 року, м. Київ) / Освіта України. Спецвипуск. 2008. №21–22 (905). 19 березня. 328 с.
5. Дряпіка В. І. Теорія і практика формування ціннісних орієнтацій педагога-музиканта. К. Кіровоград, 2000. 226 с.
6. Інновації в освіті і науці окремих країн Європи, Азії та Америки: Інформаційний бюлетень наукового проекту «Інноваційний університет – інструмент інтеграції в європейський освітній і науковий простір» / Міністерство освіти і науки України; Ужгородський національний університет; ННІ євроінтеграційних досліджень; за ред. І. В. Артємова. Вип. 4 Ужгород. ПП «АУТДОР-ШАРК», 2015. 204 с.
7. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи : Монографія / за ред. П. Ю. Сауха. Житомир. Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2011. 496 с.
8. Козир А. В. Вступ до акмеології мистецької освіти : навч.-метод. посібник / А. В. Козир, В. І. Федоришин. Київ. НПУ імені М. П. Драгоманова, 2012. 263 с.
9. Музична освіта в Україні: Сучасний стан, проблеми розвитку : Матеріали наук.-практ. конф. / Академія мистецтв України; Київ. Кий, 2001. 174 с.
10. Негребецька О. Роль інноваційних технологій у сучасній музичній освіті // Наукові записки [Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Сер. : Педагогічні науки. 2012. Вип. 103. С. 212-217.
11. Опанасюк О. Іntenціонально-стильовий вимір європейської та української музичної культури кінця ХІХ - початку ХХІ ст. // Синергетична парадигма простору культури: монографія / наук. ред В. Шулєгіна. К. НАКККіМ, 2014. 131 - 176 с.

12. Польська І. І. Методологічна проблематика в сучасному музикознавстві // Культура України : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури / за заг. ред. В. М. Шейка. Харків. ХДАК, 2014. Вип. 46. С. 267–275.
13. Суходуб Т. Європейський вектор вітчизняної освіти: проблеми та перспективи // Філософія освіти: Науковий часопис. 2006. № 3. С. 7–21.
14. Швець Г. О. Сучасні інноваційні методи викладання у вищій школі. URL: <http://naukam.triada.in.ua//index.php/konferentsiji/33-chetverta-vseukrajinska-praktichnopriznavalna-internet-konferentsija/42-suchasni-innovatsijni-metody-vikladannya-u-visshij-shkoli>
15. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : Підручник. Київ. Знання-Прес, 2002. 295 с.
16. About the Suzuki Method // Suzuki Association of the Americas. URL: <https://suzukiassociation.org/about/suzuki-method/>
17. Gorbunova I.B., Hiner N. Music Computer Technologies and Interactive Systems of Education in Digital Age School. Conference Communicative Strategies of Information Society: Proceedings of the International. Advances in Social Science, Education and Humanities Research. (CSIS 2018). Available at: <https://doi.org/10.2991/csis-18.2019.25>.
18. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти – <http://num.kharkiv.ua/share/intermusic/>
19. Українське музикознавство – <http://musicology.com.ua/>
20. Наукові збірки Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка – <https://muzuniversum.com/index.php/journal>

Затверджено на засіданні кафедри музичного та образотворчого мистецтв
від 06.02. 2024 р., протокол № 7